

Abstrakt

Účelem této práce je se s ohledem na název zabývat vybranými otázkami trestní odpovědnosti právnických osob, která byla v České republice po mnohaletých diskuzích nově zavedena počínaje rokem 2012. Je vedena snahou o podání systematického a aktuálního pohledu na celou oblast, zejména na některé její nejrozporuplnější části.

Text práce je koncepčně rozdělen na osm kapitol. První kapitolu tvoří stručný úvod.

Druhá kapitola je zaměřena na historický vývoj institutu odpovědnosti právnických osob a kolektivní odpovědnosti od nejstarších dob (starověku) až po vývoj posledních desetiletí v Evropě. Není vynechán ani podrobný vývoj systému trestání právnických osob v angloamerickém systému práva.

Třetí kapitola obsahuje stručný popis rozdílností v zahraničních úpravách evropských zemí a také rozlišení tří základních modelů úpravy trestní odpovědnosti právnických osob.

Cílem čtvrté kapitoly je výklad základních trestněprávních pojmů (trestní odpovědnost, trestný čin) ve světle nové úpravy zavedené zákonem č. 418/2011 Sb., která jejich obsah v některých ohledech rozšiřuje a mění.

Pátá kapitola se věnuje oblasti správního trestání právnických osob, která je úzce spojená s jejich trestněprávním sankcionováním. Obsahuje pohled na nedokonalou úpravu správních deliktů a ve své druhé části popisuje současný vztah správního práva trestního a trestního práva.

Šestou kapitolou shrnuji vývoj v České republice směřující k přijetí zákona č. 418/2011 Sb., včetně stručného pohledu na návrh zákona o trestní odpovědnosti právnických osob z roku 2004.

Sedmá kapitola je kapitolou nejobsáhlejší, zabývá se hmotněprávní částí současné úpravy trestní odpovědnosti právnických osob obsažené v zákoně č. 418/2011 Sb. Je rozdělena na několik podkapitol, které postupně a systematicky sledují znění zákona. Cílem je vysvětlit nejdůležitější části právní úpravy a zdůraznit některé problémy konkrétního znění ustanovení zákona s ohledem na rozpory v odborné literatuře. Text této kapitoly obsahuje také návrhy de lege ferenda vztahující se k jednotlivým paragrafům.

Osmou kapitolou je výklad doplněn o některé zásadní aktuální otázky týkající se aplikace zákona č. 418/2011 Sb. a doporučení základních opatření právnických osob pro předcházení trestné činnosti. Kapitulu a celou práci uzavírá nezbytné shrnutí těch nejdůležitějších návrhů de lege ferenda.